

Bijlage 2 - Doelgroepen en combinaties

Gemeente Maashorst wil opvang en huisvesting bieden aan verschillende doelgroepen. Zowel uit dialogen met inwoners en de raad als uit het draagvlakonderzoek, blijkt een sterke wens om doelgroepen te combineren op verschillende locaties. Het combineren van doelgroepen heeft meerdere voordelen. Zo kunnen we door het samenvoegen van verschillende opdrachten een versnelling in de realisatie organiseren en wordt integratie gestimuleerd. Ook vergroot het dagelijks contact tussen mensen met verschillende achtergronden meer begrip en tolerantie. Dit versterkt sociale netwerken en draagt het bij aan een inclusievere samenleving. Deze bijlage gaat in op verschillende doelgroepen en voorstelbare combinaties in de context van gemeente Maashorst.

Deze notitie is tot stand gekomen in overleg met beleidsadviseurs van wonen en sociaal domein, programmteam migratie en met de woningcorporaties.

Doelgroepen

In het kader van deze opgave onderscheiden we de volgende doelgroepen (zie tabel). Deze komen voort uit verschillende wetten en afspraken, zoals de Spreidingswet, Huisvestingswet, de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne en de Regionale woondeal.

Doelgroep	Omschrijving	Functie	Zoekopdracht
Oekraïense Ontheemden	Mensen die vluchten uit Oekraïne vanwege de oorlog. Zij vallen onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming ontheemden Oekraïne, die vooralsnog tot 4 maart 2026 geldt.	Logies	250 bedden 150 gerealiseerd Totaal: 400
Asielzoekers	Vluchtelingen die in afwachting van een beslissing op hun verblijfsvergunning in Nederland in opvanglocaties verblijven. Deze moeten wij opvangen in het kader van de Spreidingswet.	Logies	311 bedden (+ 29 amv, zie hieronder)
Amv zonder status onder de spreidingswet	Alleenstaande minderjarige vluchtelingen die we moeten opvangen in het kader van de Spreidingswet. Zij worden opgevangen door het COA in een procesopvanglocatie voor amv (POA) als zij tussen 15 en 18 jaar zijn. Daar wachten zij op hun beslissing op hun asielaanvraag. Zij krijgen 24/7 begeleiding. Als zij voor hun 18 ^e een vergunning krijgen stromen zij uit naar een (kleine) wooneenheid in het land.	Logies	29 bedden
Statushouders	Asielzoekers met een verblijfsvergunning. Zij mogen in Nederland blijven voor bepaalde of onbepaalde tijd. Deze mensen worden gekoppeld aan een gemeente en moeten door die gemeente gehuisvest worden onder de huisvestingstaakstelling.	Wonen	Jaarlijks ongeveer 100-120 statushouders
Amv met status	Alleenstaande minderjarige vluchtelingen met een verblijfsvergunning. Zij vallen onder verantwoordelijkheid van Nidos en worden opgevangen in een kleinschalige opvang totdat zij 18 (of 21 met verlengde jeugdzorg) zijn.	Wonen	Ntb
Spoedzoekers (dragend)	Persoon met een dringende woonbehoefte die snel een woning nodig heeft, maar niet in aanmerking komt voor speciale hulp of voorrang. Deze persoon is bereid om de woonwens aan te passen om sneller een woning te vinden. Denk bijvoorbeeld aan woningzoekenden na een scheiding, economisch daklozen (thuislozen) en woningzoekenden vanwege werk.	Wonen	Hier zijn geen vastgestelde cijfers voor omdat het moeilijk meetbaar is. Per vrijgekomen woning in een complex voor spoedzoekers, reageren gemiddeld 50-100 mensen.
Starters	Starters zijn mensen die voor het eerst zelfstandig gaan wonen (kopen/huren). Vaak wonen ze nog bij hun ouders of in een studentenhuus, maar willen graag zelfstandig wonen. Starters kunnen vaak niet terecht op de reguliere woningmarkt vanwege de hoge prijzen en hebben (bijvoorbeeld door hun leeftijd) ook niet genoeg inschrijftijd om in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning.	Wonen	Ntb.

Balans tussen Draagkracht/draaglast

Om verschillende doelgroepen te combineren, is het van belang om een balans te vinden tussen draagkracht en draaglast. Een goede balans hierin is belangrijk voor een leefbare wijk. Doelgroepen als Oekraïense ontheemden, asielzoekers en statushouders zijn over het algemeen minder zelfredzaam. Hierdoor hebben zij een lagere draagkracht.

Dragende spoedzoekers zijn vaak zelfredzaam en hebben hiermee meer draagkracht. Zij hebben alleen geen (kans op een) huis door het woningtekort, hoge prijzen en lange wachttijden. Een mix aan dragende en vragende doelgroepen versterkt sociale netwerken omdat ze elkaar kunnen ondersteunen, en zorgt voor meer betrokkenheid in- en met de buurt, wat de veiligheid en leefbaarheid ten goede komt.

(On)mogelijkheden combineren van doelgroepen

Vanuit praktisch oogpunt is het niet haalbaar om asielzoekers te combineren met andere doelgroepen. De Spreidingswet schrijft voor dat de gemeente verantwoordelijk is voor het aanwijzen van een locatie, maar dat het COA in principe de bouw en exploitatie organiseert. Hoewel de wet ook een optie geeft voor eigen beheer, of beheer door een derde partij (zoals het Rode Kruis), zitten daar veel haken en ogen aan. Zo kost het de gemeente veel om een dergelijke opvang te realiseren en te onderhouden. Deze kosten zitten bijvoorbeeld in de ambtelijke uren, kosten voor de exploitatie, kosten voor ruimtelijke risico's. Ook heeft de gemeente expertise niet om dergelijke taken op zich te nemen.

Daarom bestaat een sterke voorkeur voor het COA als ontwikkelaar en exploitant. Dat betekent wel dat er rekening gehouden moet worden met een aantal randvoorwaarden van het COA. Bij een ondergrens van 300 personen op een opvanglocatie, verzorgt het COA de complete exploitatie met alle bijbehorende voorzieningen zoals beveiliging en gezondheidsvoorzieningen op locatie. De gemeente heeft dan minder kosten en we kunnen een humane opvang van vluchtelingen beter faciliteren, wat past bij de uitgangspunten.

Hoewel deze groep niet compleet gemixt kan worden vanuit praktische overwegingen, kan deze groep wel naast andere doelgroepen gehuisvest worden en dit wordt dan ook geadviseerd. Dit is goed voor onderlinge verbinding en contact en sterkt de sociale cohesie.

Wel zien we mogelijkheden om Oekraïense ontheemden, starters, statushouders en spoedzoekers te combineren op verschillende locaties. Ook hierbinnen kunnen verschillende combinaties gemaakt worden, zoals bijvoorbeeld een differentiatie tussen jongvolwassenen en volwassenen met families. Hoe deze uitwerking er in de praktijk uit zal zien, moet nog duidelijk worden uit overleg met verschillende interne en externe partijen, zoals het COA en de woningcorporaties.

Voor elke combinatie geldt in ieder geval dat er een aantal aandachtspunten zijn die meegenomen moeten worden in het vervolg, bijvoorbeeld:

- Belang van sociaal beheer van de locaties, bijvoorbeeld in de vorm van een huismeester.
- De balans tussen dragende en vragende bewoners vinden en behouden, eventueel door een goede 'selectie bij de poort'.
- Verschillen tussen Ontheemden die opgevangen worden en een eigen bijdrage leveren en huurders die een huurcontract aangaan, en eventuele juridische consequenties.
- De beperkte doorstroombmogelijkheden van statushouders met nareizigers. Veel statushouders wachten nog op familie uit het buitenland, omdat zij gezinsvereniging aangevraagd hebben. Vaak stromen ze daarna door naar een groter huis, maar die moet wel beschikbaar zijn. Met het huidige woningtekort is dat nu vaak niet het geval.